

Sygn. akt *XVII AmE 158/19*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodnicząca – **Sędzia Sądu Okręgowego Ewa Malinowska**

Protokolant – sekretarz sądowy Joanna Nande

po rozpoznaniu 29 września 2020 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 25 lutego 2019 r. znak: (...)

1) oddala odwołanie;

2) zasądza od powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 (siedemset dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Ewa Malinowska

Sygn. akt *XVII AmE 158/19*

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z 25 lutego 2019 r. (znak: (...)) - działając w oparciu o art. 56 ust. 1 pkt 12b, art. 56 ust. 2 i 3, art. 56 ust. 2h pkt 4, w związku z art. 56 ust. 6, art. 43d ust. 1 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (dalej: PE) oraz w związku z art. 104 k.p.a. i art. 30 ust. 1 PE, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. - orzekł, że przedsiębiorca ten nie zachował terminu na złożenie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc sierpień 2017 r. i za to działanie wymierzył przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 10.000 zł. (decyzja, k. 5-7).

Odwołanie od tej decyzji wywiodła (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K., zaskarżając ją w całości. Decyzji tej zarzucono:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 56 ust. 2h pkt 4 w zw. z art. 56 ust. 6 PE poprzez ich błędne zastosowanie i nałożenie na odwołującego kary pieniężnej w górnej wysokości 10.000 zł, która to kara nie uwzględnia znikomego stopnia szkodliwości czynu, znikomego stopnia zawinienia oraz dotychczasowego zachowania podmiotu;

2. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 56 ust. 6a PE poprzez jego niezastosowanie, którego źródłem jest błędna interpretacja pojęcia znikomego stopnia społecznej szkodliwości czynu;

3. naruszenie przepisów postępowania, tj. 107 § 3 k.p.a. w zw. z art. 8 i 11 k.p.a. i art. 30 ust. 1 PE poprzez zawarcie w uzasadnieniu decyzji stwierdzeń, które nie wywołują u odwołującego się subiektywnego przekonania o słuszności działania organu, a tym samym naruszają zasadę pogłębiania zaufania obywateli do organów administracji oraz zasadę przekonywania, będące fundamentalnymi zasadami postępowania administracyjnego.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty strona powodowa wniosła o uchylenie decyzji w całości, ewentualnie, o jej zmianę poprzez obniżenie wymierzonej kary. W każdym przypadku strona wniosła o zasądzenie od organu na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz kosztów opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa. (odwołanie, k. 9-11).

Prezes URE, po dokonaniu analizy zarzutów podniesionych w odwołaniu stwierdził, że nie zasługują one na uwzględnienie, brak jest zatem podstaw do uchylenia zaskarżonej decyzji lub jej zmiany poprzez obniżenie wymierzonej kary. Wobec tego, podtrzymując stanowisko zajęte w uzasadnieniu decyzji, pozwany wniosł o oddalenie odwołania i o zasądzenie od powoda na jego rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. (odpowiedź na odwołanie, k. 23-32).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie podlegało oddaleniu.

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. (dalej: Spółka (...)) 25 marca 2017 r. została wpisana przez Prezesa URE do rejestru podmiotów przywożących pod numerem (...) (dowód: fakty niesporne).

Zgodnie z art. 43d ust. 1 PE, przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na wytwarzanie paliw ciekłych lub koncesję na obrót paliwami ciekłymi z zagranicą, a także podmiot przywożący stosownie do swojej działalności przekazuje Prezesowi URE, Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz ministrowi właściwemu do spraw energii miesięczne sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu (dalej: sprawozdanie) - w terminie 20 dni od dnia zakończenia miesiąca, którego dotyczy sprawozdanie. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu, Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, kierując się koniecznością ujednolicenia formy i sposobu jego przekazywania. Rozporządzenie takie – relewantne dla niniejszej sprawy - zostało wydane 15 maja 2017 r. (rozporządzenie Ministra Energii w sprawie wzoru sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliwach ciekłych) i obowiązywało od 1 czerwca 2017 r. do 1 maja 2019 r.

W sierpniu 2017 r. Spółka (...) przywiozła z zagranicy olej napędowy o kodzie (...) w ilości (...) m⁽³⁾, w celu przetworzenia na produkty nie będące paliwami ciekłymi oraz smar o kodzie (...) w ilości (...) ton, w celu przetworzenia na produkty nie będące paliwami ciekłymi, a następnie wytworzyła i sprzedała ten smar w ilości (...) ton i wywiozła smar o tym samym kodzie (...) w ilości (...) ton. (dowód: fakty niesporne; sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczenia za sierpień 2017 r., k. 26-29 akt admin.).

Wobec powyższego, Spółka (...) była podmiotem przywożącym w rozumieniu art. 3 pkt 12c PE, zgodnie z którym podmiotem tym jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która samodzielnie lub za pośrednictwem innego podmiotu dokonuje przywozu paliw ciekłych. Na Spółce tej spoczywał zatem obowiązek złożenia do 20 września 2017 r. miesięcznego sprawozdania za sierpień 2017 r. W terminie tym strona przedłożyła sprawozdanie Prezesowi URE, natomiast pozostałym organom (tj. Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych, Ministrowi Finansów oraz Ministrowi Energii) sprawozdanie zostało przekazane 9 października 2017

r., a więc po upływie przepisanej terminu (dowód: fakty niesporne; pismo powoda z 10.01.2019 r. do Prezesa URE, k. 53 akt admin.; wydruki UPP – Urzędowego Poświadczenia Przedłożenia, k. 54-56 akt admin.).

Stosownie do treści art. 56 ust. 1 pkt 12b PE, karze pieniężnej podlega ten, kto nie przekazuje w terminie sprawozdania, o którym mowa w art. 43d. Zgodnie zaś z art. 56 ust. 2h PE, wysokość kary wynosi w takim przypadku 10.000 zł.

Decyzją wydaną 25 lutego 2019 r. Prezes URE - po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego - nałożył na Spółkę (...) karę pieniężną w wysokości 10.000 zł za niezachowanie terminu na złożenie sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za miesiąc sierpień 2017 r. Decyzja ta została następnie zaskarżona przez Spółkę w ramach niniejszego postępowania sądowego.

Stan faktyczny sprawy nie był sporny między stronami, a Sąd ustalił w oparciu o wyżej wskazane dowody, zgromadzone w toku postępowania administracyjnego, jak i w oparciu o niezaprzeczone twierdzenia stron. Sąd przyznał moc dowodową wszystkim zebrany w sprawie dokumentom, które nie były kwestionowane przez strony, a i Sąd nie znalazł podstaw, aby odmówić im mocy dowodowej.

Z punktu widzenia rozstrzygnięcia niniejszej sprawy istotnym jest, że niesporny w tej sprawie był fakt nie przekazania przez powodową Spółkę w terminie do 20 września 2017 r. sprawozdania, o którym mowa w art. 43d ust. 1 PE, Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych, Ministrowi Finansów oraz Ministrowi Energii. Strona wypełniła ten obowiązek wobec wymienionych organów dopiero 9 października 2017 r. W terminie przekazano natomiast sprawozdanie Prezesowi URE.

W ocenie Sądu, wobec jednoznacznego brzmienia art. 56 ust. 1 pkt 12b PE, nie budzi wątpliwości, że nieterminowe wypełnienie przez powoda obowiązku przedłożenia sprawozdania o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu za sierpień 2017 r., stanowi podstawę do nałożenia na stronę kary pieniężnej w wysokości 10.000 zł.

Powód kwestionował w odwołaniu naruszenie przepisów Prawa energetycznego, dotyczących wymiaru kary pieniężnej oraz niezastosowania przez Prezesa URE instytucji odstąpienia od wymierzenia kary. Jeśli chodzi o pierwszy z zarzutów, to wbrew stanowisku prezentowanemu przez powoda, w przypadku deliktu administracyjnego, polegającego na nie przekazaniu w terminie sprawozdania, o którym mowa w art. 43d PE, organ regulacyjny nie ma możliwości miarkowania wysokości kary pieniężnej, ponieważ w art. 56 ust. 2h PE ustawodawca przewidział za tego rodzaju delikt karę pieniężną w ściśle określonej, sztywnej wysokości 10.000 zł. Stąd też za bezpodstawny należy uznać zarzut, że pozwany błędnie nałożył na powoda karę w górnej wysokości 10.000 zł, bez uwzględnienia przesłanek znikomego stopnia szkodliwości czynu, znikomego stopnia zawinienia oraz dotychczasowego zachowania podmiotu.

W dalszej kolejności w odwołaniu zarzucono błędną interpretację przez Prezesa URE pojęcia znikomego stopnia społecznej szkodliwości czynu i w konsekwencji nieodstąpienie od wymierzenia kary, mimo istnienia ku temu podstaw. Zgodnie z art. 56 ust. 6a PE, Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. Istotne jest przy tym, że obie wymienione przesłanki muszą zostać spełnione łącznie. Nadto, skorzystanie z instytucji odstąpienia od wymierzenia kary nie ma charakteru obligatoryjnego, gdyż decyzję o jej zastosowaniu pozostawiono uznaniu administracyjnemu Prezesa URE.

W niniejszej sprawie pozwany uznał, że nie zachodziły okoliczności uzasadniające skorzystanie z dobrodziejstwa przepisu art. 56 ust. 6a PE, z uwagi na brak spełnienia przesłanki „znikomej szkodliwości czynu”. W ocenie organu, według art. 56 ust. 1 pkt 12b PE, dobrem chronionym jest terminowość w składaniu sprawozdań, o których mowa w art. 43d PE, a wyrządzona szkoda jest tym większa, im większe opóźnienie w ich złożeniu. Natomiast w analizowanym przypadku sprawozdanie za sierpień 2017 r. zostało przekazane trzem organom 9 października 2017 r., podczas gdy datą graniczną wykonania obowiązku był 20 września 2017 r. Pozwany uznał, że nieterminowe przekazanie sprawozdania Prezesowi Agencji Rezerw Materiałowych, Ministrowi Finansów oraz Ministrowi Energii pozbawiło

te podmioty informacji niezbędnych do wykonywania ich zadań ustawowych i z tego powodu nie można mówić o znikomej szkodliwości czynu powoda.

Argumentacja Prezesa URE odnośnie do oceny analizowanej przesłanki, jest trafna i Sąd orzekający w niniejszym składzie w pełni ją podziela. Dostęp wszystkich czterech organów, wymienionych w art. 43d PE, do informacji na temat ilości produktów paliwowych wprowadzonych na rynek przez przedsiębiorców ma istotne znaczenie, między innymi, z punktu widzenia nadzoru i kontroli rynku paliw, w tym zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, zapobiegania ewentualnym nadużyciom, czy ochrony interesu fiskalnego państwa. Nadto, należy mieć na uwadze, że przewidziana w art. 56 ust. 6a PE kompetencja do odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej nie zobowiązuje Prezesa do zastosowania tej instytucji, lecz tylko przyznaje mu takie uprawnienie, z którego organ może, a nie musi skorzystać. Nawet w przypadku wystąpienia przesłanek odstąpienia od wymierzenia kary, organ może bowiem uznać, że jej wymierzenie będzie zasadne, na przykład z punktu widzenia realizacji celów przepisów prawa energetycznego. Natomiast w rozpatrywanej sprawie, w ocenie Sądu, decyzja Prezesa URE o nieskorzystaniu z danej instytucji mieści się w granicach uznania administracyjnego, wobec czego brak było postaw do uchylenia lub zmiany zaskarżonej decyzji.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia przepisów postępowania, to zdaniem Sądu, nie zasługiwał on na uwzględnienie. Sąd orzekający w niniejszym składzie podziela utrwalony w judykaturze pogląd, iż zasadniczo tego typu zarzuty są nieskuteczne przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, ponieważ Sąd ten nie może ograniczyć sprawy wynikającej z odwołania od decyzji Prezesa Urzędu tylko do funkcji sprawdzającej prawidłowość postępowania administracyjnego, które poprzedza postępowania sądowe. Niezależnie jednak od powyższego, w ocenie Sądu, w rozpatrywanej sprawie nie wystąpiły - sugerowane przez powoda - nieprawidłowości proceduralne, mające polegać na naruszeniu art. 107 § 3 k.p.a. w związku z art. 8 i art. 11 k.p.a. Zarówno uzasadnienie faktyczne, jak i uzasadnienie prawne zaskarżonej decyzji spełnia wymogi przewidziane w art. 107 § 3 k.p.a. W szczególności, nie pominięto w uzasadnieniu istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy dowodów oraz nie dokonano ich oceny wbrew zasadom logiki lub doświadczenia życiowego, a motywy decyzji zostały wyartykułowane w jasny, przejrzysty sposób. Wbrew stanowisku prezentowanemu przez powoda, Prezes URE wcale nie obarczył go odpowiedzialnością zbiorową za pozostałe podmioty uchybiające terminowi do złożenia sprawozdania. Spółka (...) została bowiem ukarana za swoje własne uchybienie terminowi złożenia sprawozdania za sierpień 2017 r., zatem - podobnie jak inne podmioty dopuszczające się tego rodzaju naruszenia - podlega ona karze przewidzianej w art. 56 ust. 1 pkt 12b PE za swój własny czyn.

Z tych wszystkich względów, odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie, gdyż zaskarżona decyzja odpowiada prawu. Zarzuty podniesione w odwołaniu stanowią jedynie nieopartą dowodami polemikę z rozstrzygnięciem organu regulacyjnego i nie mogły prowadzić do zmiany lub uchylenia decyzji. Wobec powyższego, stwierdzając brak podstaw do uwzględnienia odwołania, na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił odwołanie.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto, zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c., zasadą odpowiedzialności za wynik procesu przyjmując, że powód - jako przegrywający sprawę - zobowiązany jest do zwrotu Prezesowi URE kosztów procesu, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 720 zł, ustalone w oparciu o § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Ewa Malinowska